

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

РОЗБУДОВА ВНУТРІШНІХ СИСТЕМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ У ЗВО УКРАЇНИ

До 10-ї річниці затвердження
"Програми заходів із забезпечення якості освіти
у Київському національному університеті
імені Тараса Шевченка"

Електронний науковий збірник тез доповідей
Міжнародної науково-практичної конференції

21-22 жовтня 2021 року

УДК 378.014.6(477):378.4(477.411)КНУ(082)

Р64

Учасники: Київський національний університет імені Тараса Шевченка; Громадська організація "Спілка ректорів закладів вищої освіти України"; Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти; Національне агентство кваліфікацій; Національна академія педагогічних наук України; Національний Еразмус+ офіс в Україні; Державна служба якості освіти України; МБФ "Міжнародний фонд досліджень освітньої політики"; Сумський державний університет; Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"; Львівський національний університет імені Івана Франка; Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка; Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Редакційна колегія: В. Бугров, канд. філос. наук, проф.; А. Гожик, канд. геол.-мінерал. наук, доц.; Г. Толстанова, д-р біол. наук, проф.; К. Смирнова, д-р юрид. наук, проф.; О. Сербін, д-р наук із соц. комунікацій, проф.; А. Пижик, канд. іст. наук, доц.; Ю. Тимцуник, канд. пед. наук, методист

Адреса редакційної колегії: к. 223, 60, вул. Володимирська, м. Київ

Р64 Розбудова внутрішніх систем забезпечення якості в ЗВО України (До 10-ї річниці затвердження "Програми заходів із забезпечення якості освіти в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка") : електрон. наук. зб. тез доп. Міжнар. наук.-практ. конф. (21–22 жовт. 2021 р.). – К. : ВПЦ "Київський університет", 2021. – 119 с.

ISBN 978-966-933-185-4

Висвітлено основні проблемні питання розбудови внутрішніх систем забезпечення якості в закладах вищої освіти України, різні аспекти проблеми забезпечення якості освіти, зокрема щодо акредитації освітніх програм, дотримання академічної доброчесності й розвитку культури якості.

Для працівників вищої освіти, здобувачів освіти у вітчизняних закладах вищої освіти, а також державних службовців, працедавців і фахівців незалежних інституцій із забезпечення якості.

УДК 378.014.6(477):378.4(477.411)КНУ(082)

© Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
ISBN 978-966-933-185-4 ВПЦ "Київський університет", 2021

Іванюта О.	
Фронтальний метод проведення лабораторних робіт: переваги та недоліки	42
Коваль А.	
Система виявлення та запобігання академічному плагіату: досвід застосування на історичному факультеті КНУ імені Тараса Шевченка	45
Кочкіна Н.	
Десять "П" зразкової акредитації	49
Кузьмак О., Кузьмак О.	
Забезпечення якості вищої освіти: візії та виклики	53
Кулик С., Пежинська О.	
Внутрішня система забезпечення якості освіти: досвід Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка	56
Лагоднюк О., Сорока В., Корбутяк В., Ровенець Т.	
Цифрова трансформація як інструмент забезпечення якості вищої освіти в Національному університеті водного господарства та природокористування	59
Мазаракі Н.	
Виклики посилення ролі гаранта освітньої програми	63
Маріуц І.	
Якість підготовки докторів філософії в дослідницьких університетах: європейський вектор	66
Онисенко Т.	
Дистанційне навчання як інструмент розвитку потенціалу здобувачів освіти	70
Петрова О.	
Особливості реалізації програм "2 дипломи"	72
Сергєєнко О.	
Особливості розбудови внутрішньої системи якості освіти у мистецькому середовищі	76
Сідляренко А.	
Проблема оцінки ефективності використання програмного забезпечення, яке застосовується для протидії порушенням академічної доброчесності	80

С. Кулик, пров. фахівець;
О. Пежинська, канд. філол. наук, доц.
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка,
Тернопіль, Україна

ВНУТРІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ: ДОСВІД ТЕРНОПІЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. В. ГНАТЮКА

Функціонування внутрішніх систем забезпечення якості освіти є невід'ємною складовою діяльності закладів вищої освіти України. Постійний моніторинг якості освітніх послуг, аналіз відгуків здобувачів освіти, роботодавців, стейкхолдерів дозволяє оперативно реагувати на запити студентів, фахівців галузі та вносити відповідні корективи як в наявні ОП, так і в освітній процес загалом.

Пропонуємо аналіз досвіду такого моніторингу в ТНПУ ім. В. Гнатюка. Варто зазначити, що внутрішня система забезпечення якості освіти у згаданому ЗВО є багаторівневою та розгалуженою, її діяльність регламентується рядом положень та втілюється відповідними органами шляхом визначених процедур [1]. Зокрема, зосередимо увагу на інституційній моделі системи внутрішнього забезпечення якості освіти в ТНПУ ім. В. Гнатюка, Центрі забезпечення якості освіти та Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості. Аналізуючи інституційну модель [2], бачимо, що всі без винятку учасники освітнього процесу залучені до оцінки якості освітніх послуг, що дає можливість об'єктивно аналізувати процес навчання, відслідковувати його сильні та слабкі сторони і приймати необхідні рішення для їх усунення. П'ятирівнева модель передбачає на першому рівні врахування думок здобувачів вищої освіти щодо змісту та процесу навчання; на другому – моніторинг реалізації освітніх програм кафедрами, гарантами програм, викладачами, роботодавцями; на третьому рівні – впровадження та адміністрування освітніх програм, врахування потреб галузевого ринку праці та здійснюється факультетами,

інститутами, органами студентського самоврядування та галузевими радами роботодавців. Четвертий рівень представлено загальноуніверситетськими структурними підрозділами, дорадчими та консультативними органами, органами студентського самоврядування та об'єднаними (регіональними) радами роботодавців, завданням яких є розробка, апробація та моніторинг академічної політики, документів, процедур, проєктів, що визначатимуть діяльність ЗВО. П'ятий рівень представлено Наглядною Радою, Ректором та Вченою радою, які відповідають за прийняття загальноуніверситетських рішень. Метою діяльності Центру забезпечення якості освіти є "реалізація стратегічних цілей розвитку університету щодо підвищення якості вищої освіти та освітньої діяльності, забезпечення відповідності рівня якості освітніх послуг вимогам стейкхолдерів та здійснення безперервного моніторингу навчальних досягнень студентів, вивчення потреб суспільства в освітніх послугах, змін попиту на окремі напрями та спеціальності у відповідності до потреб ринку праці; створення умов для ефективної реалізації права студентів і випускників на працю, забезпечення випускників першим робочим місцем, підвищення їх конкурентоспроможності на ринку праці" [3]. Важливо зазначити, що Центр не лише проводить регулярні анкетування та опитування зацікавлених сторін освітнього процесу, але і готує рекомендації щодо усунення виявлених недоліків, проводить аналіз кращих практик моніторингу якості освіти вітчизняних та зарубіжних навчальних закладів. Серед завдань Центру є також налагодження відносин університету з центральними та місцевими органами влади, службами зайнятості та підприємствами, установами та організаціями (роботодавцями) у сфері професійної підготовки та працевлаштування студентів і випускників. Таким чином бачимо, що сфера забезпечення якості освіти охоплює не лише безпосередньо період навчання здобувача у ЗВО, але поширюється також і на етап працевлаштування випускника за спеціальністю.

Нормативною базою діяльності університету в галузі забезпечення якості освіти є чинне законодавство та згадане вище відповідне Положення [4], яке визначає процедури та заходи, необхідні для повноцінного моніторингу якості освіти, визначає

структуру та обов'язки комісії з внутрішнього забезпечення якості освіти. У документі враховано важливість періодичного перегляду освітніх програм та врегульовано роль Програмної ради як дорадчого органу гаранта ОП. У ЗВО практикується також регулярне оприлюднення результатів оцінювання здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників, всіляко заохочується підвищення кваліфікації викладачів. Значну увагу приділено питанню академічної доброчесності у закладі, зокрема, передбачено забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в науковій продукції працівників університету і студентів. У Положенні враховано процедури моніторингу необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі можливості якісної організації самостійної роботи студентів, якій сьогодні відводиться важлива роль у підготовці фахівців.

На основі здійсненого аналізу можемо зробити висновок, що розбудова внутрішньої системи якості освіти в ТНПУ ім. В. Гнатюка проводиться на високому рівні та відображає нормативні, інституційні, функціональні та процедурні сторони цього процесу.

Список використаних джерел

1. Внутрішнє забезпечення якості освіти. URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/vnutr-shn-zabezpechennya-yakost-osv-ti.php (дата звернення: 01.10.2021).
2. Інституційна модель системи внутрішнього забезпечення якості в ТНПУ. URL: http://tnpu.edu.ua/about/pidrozdily/monitoring/Instyutsiina_model_systemy_vnutrishnoho_zabezpechennia_iakosti_TNPU.pdf (дата звернення: 01.10.2021).
3. Положення про центр забезпечення якості освіти. URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/Vchena_rada%2018-19/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D1%86%D0%B5%D0%BD%D1%82%D1%80%20%D0%B7%D0%B0%D0%B1%D0%B5%D0%B7%D0%BF%D0%B5%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%20%D1%8F%D0%BA%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%BE%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%B8.pdf (дата звернення: 01.10.2021).
4. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості. URL: http://tnpu.edu.ua/about/public_inform/upload/2021/Polozhennia_pro_systemu_vnutrishnoho_zabezpechennia_yakosti.pdf (дата звернення: 01.10.2021).